



28.2.2014

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Ref.: Petiția 1268/2010, adresată de Cristóbal Aguado Laza, de cetățenie spaniolă, în numele Asociației agricultorilor din Valencia („Asociación Valenciana de Agricultores”) ASAJA, privind produsele fitosanitare, molimele și bolile care afectează produsele vegetale

1. Rezumatul petiției

Petiționarii solicită reintroducerea produselor fitosanitare retrase de pe piață de către UE anterior iminentei intrări în vigoare a unui regulament mai strict privind produsele fitosanitare, argumentând că acestea sunt importante pentru controlul molimelor nou apărute pe teritoriul Uniunii. În același timp, aceștia solicită norme mai stricte de reglementare a produselor vegetale provenind din țări terțe, precum și neaplicarea principiului de toleranță de import [cuprins în Regulamentul (CE) nr. 396/2005]. De asemenea, aceștia solicită ca cei care operează în sectoarele de coproducție comercială din întreaga UE să fie supuși aceluiași norme, iar produsele vegetale să fie supuse aceluiași valori-limită de reziduuri și pesticide, indiferent de originea lor.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 21 ianuarie 2011. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 202 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 18 iulie 2011

Petiția abordează trei probleme diferite, fiecare dintre ele fiind reglementată prin seturi specifice de legislație a UE sau prin practici comune. Prin urmare, Comisia își propune să le soluționeze separat.

(a) Extinderea procedurii accelerate de autorizare a substanțelor fitosanitare active

Petiționarul se referă la substanțele active conținute în produsele fitosanitare care, ca urmare a unei decizii a Comisiei, nu au fost incluse în anexa I la Directiva 91/414/CEE. Aceste substanțe active au fost parte a programului de lucru menționat la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 91/414/CEE a Consiliului și care a fost instituit pentru a revizui, în conformitate cu standardele UE, substanțele active prezente pe piața statelor membre în iulie 1993. Ca urmare a aceluși program de revizuire, mai mult de 300 de substanțe active au fost incluse în anexa I la Directiva 91/414/CEE. În conformitate cu această directivă, aprobarea substanțelor active și autorizațiile pentru produsele fitosanitare care conțin aceste substanțe trebuie să asigure un nivel ridicat de protecție. Prin urmare, aceste substanțe active au fost evaluate în conformitate cu cerințele din anexa II și anexa III la Directiva 91/414/CEE și aprobate pe baza evaluării riscurilor conform criteriilor din anexa VI la Directiva 91/414/CEE. Utilizarea lor în produse fitosanitare poate fi considerată ca fiind sigură pentru oameni, animale și mediu. Un aspect al procesului decizional este, de asemenea, garantarea, ori de câte ori este posibil, a disponibilității unui spectru larg de substanțe active diferite, de exemplu, din punctul de vedere al gestiunii rezistenței.

În urma raportului privind progresele înregistrate prezentat de Comisie în temeiul Directivei 91/414/CEE, Parlamentul European, prin Rezoluția sa din 30 mai 2002, și Consiliul, în concluziile sale din 12 decembrie 2001, au cerut Comisiei să revizuiască Directiva 91/414/CEE și au identificat o serie de chestiuni pe care Comisia trebuie să le abordeze. Directiva va fi acum abrogată și înlocuită de Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, care va fi aplicabil în toate statele membre începând din 14 iunie 2011. Acest regulament ia în considerare concluziile Parlamentului European, experiența acumulată din punerea în aplicare a Directivei 91/414/CEE și recente evoluții științifice și tehnice.

Pentru a garanta că diversificarea agriculturii și a horticulturii nu este periclitată de lipsa de disponibilitate a produselor fitosanitare, regulamentul stabilește norme specifice pentru utilizările minore. În acest context, în conformitate cu articolul 51 alineatul (9), Comisia trebuie să prezinte, până la 14 decembrie 2011, un raport către Parlamentul European și către Consiliu privind instituirea unui fond european pentru utilizările minore, însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă. În acest sens, „utilizare minoră” înseamnă utilizarea unui produs fitosanitar pe culturi care (i) nu au o răspândire largă în respectivul stat membru sau (ii) sunt cultivate la scară largă pentru a face față unei necesități fitosanitare cu caracter excepțional.

Petiționarii solicită „extinderea imediată a procedurii accelerate pentru toate substanțele active reclasificate și anume cele retrase prin decizia Comunității și pentru care este acum înaintată o nouă cerere de înscriere.”

Domeniul și condițiile de aplicare a procedurii accelerate sunt descrise în mod clar în Regulamentul (CE) nr. 33/2008 și au următorul cuprins:

„Dacă o substanță de etapa a doua, a treia sau a patra a făcut obiectul unei decizii de neinclușdere în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Directiva 91/414/CEE și dacă un proiect de raport de evaluare a fost întocmit, orice persoană care a participat în calitate de notificator la procedura care a condus la decizia de neinclușdere sau orice persoană care de comun acord cu notificatorul inițial l-a înlocuit pe acesta în sensul prezentului regulament,

poate depune o cerere în conformitate cu procedura accelerată prevăzută la articolele 14 și 19 din prezentul regulament. O astfel de cerere trebuie depusă în termen de șase luni de la data publicării deciziei de neincluere în cazul substanțelor din etapele a treia și a patra sau în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament în cazul substanțelor din etapa a doua.”

Prin această procedură accelerată sunt reglementate 74 de substanțe active. Această procedură se aplică pentru 10 substanțe active care nu sunt incluse în cadrul etapei a doua a programului de revizuire și pentru 64 de substanțe active retrase în mod voluntar în cursul etapei a treia a programului de revizuire (49 de substanțe, toate enumerate în Decizia nr. 2008/934/CE a Comisiei) și în cursul celei de-a patra etape a programului de revizuire (15 substanțe, toate enumerate în Decizia nr. 2008/941/CE a Comisiei). O prezentare generală a acestor substanțe active poate fi găsită în Documentul SANCO 01896/2008, Rev din 21 ianuarie 2011¹ (Retrimiteră cererilor de înscriere a substanțelor active care nu sunt incluse în anexa I la Directiva 91/414/CEE).

Procedura accelerată este concepută pentru a permite Comisiei să ia o decizie pe baza unui dosar actualizat înainte de data la care statele membre, în conformitate cu deciziile de neincluere, trebuie să retragă autorizațiile naționale pentru produsele fitosanitare care conțin acele substanțe active.

Pentru a permite finalizarea examinării acelor substanțe, termenul acordat statelor membre pentru a retrage autorizațiile în privința acestor substanțe a fost prelungit de la 31 decembrie 2010 până la 31 decembrie 2011 prin Regulamentul (UE) nr. 741/2010.

Concluzie

În momentul evaluării substanțelor active, trebuie să fie asigurat un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și animale, iar mediul trebuie să fie sigur și, în același timp, să se garanteze – ori de câte ori este posibil – disponibilitatea unui spectru larg de substanțe active diferite. Toate substanțele active care au făcut parte din programul de lucru menționat la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 91/414/CEE a Consiliului au fost evaluate, prin urmare, în conformitate cu cerințele și criteriile UE. Procedura accelerată a fost aplicabilă unui grup limitat de substanțe care îndeplineau criteriile prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 33/2008. Cu toate acestea, pentru a accelera aprobarea substanțelor active, au fost stabilite termene stricte pentru diferitele etape procedurale în Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, care a fost adoptat după discuții ample cu toate părțile implicate. UE nu este indiferentă la problemele cu care se confruntă agricultorii. Prin urmare, regulamentul stabilește norme specifice pentru utilizările minore în scopul de a garanta că diversificarea agriculturii și a horticulturii nu este periclitată de lipsa de disponibilitate a produselor fitosanitare. În acest sens, titularul autorizației, organizațiile științifice sau oficiale implicate în activități agricole, organizațiile agricole profesionale sau utilizatorii profesioniști pot solicita ca autorizația unui produs fitosanitar deja autorizat în statul membru în cauză să fie extinsă la utilizări minore, încă neincluse în această autorizație. În conformitate cu aceste dispoziții, și Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport privind instituirea unui fond

¹ http://ec.europa.eu/food/plant/protection/evaluation/resubmission_table_rev08062009.pdf

european pentru utilizările minore până la 14 decembrie 2011.

(b) Creșterea controlului fitosanitar în Uniunea Europeană în cazul molimelor și bolilor din țările terțe

Regimul fitosanitar din Uniune (CPHR), inclusiv cerințele privind sănătatea plantelor (fitosanitare) aplicabile importurilor, se bazează pe Directiva 2000/29/CE a Consiliului. Având în vedere numeroasele provocări apărute (de exemplu, globalizarea comerțului, schimbările survenite în modelele comerciale și apariția unor noi tipuri de comerț), în 2008, Comisia a decis că CPHR trebuie să fie evaluat. Evaluarea a avut loc în perioada 2009-2010 și a condus la decizia de a revizui și actualiza legislația UE privind produsele fitosanitare. Părțile interesate au fost în mare parte implicate în derularea procesului. Unul dintre elementele care urmează să fie revizuite este regimul de import, acordându-se o atenție deosebită comerțului de mare risc (în special: comerțului cu produse de sădit/răspândit și noilor forme de comerț). CPHR revizuit ar trebui, printre altele, să prevină mai eficient introducerea de molime din țările terțe în rândul plantelor, de exemplu, printr-un răspuns mai rapid la riscurile emergente. Propunerile legislative din partea Comisiei sunt programate pentru 2012. Petiționarii sunt invitați să consulte informații detaliate cu privire la revizuirea CPHR pe site-ul Comisiei la http://ec.europa.eu/food/plant/strategy/index_en.htm.

Concluzie

Comisia este în proces de revizuire și actualizare a legislației UE în domeniul fitosanitar, inclusiv a regimului de import. Propunerile legislative din partea Comisiei sunt programate pentru 2012. Petiționarii sunt invitați să participe la acest proces. Comisia consideră că această consultare a părților interesate de regimul fitosanitar este un element-cheie al revizuirii și evaluării impactului.

(c) Eliminarea în Uniunea Europeană a conceptului „toleranță la import” a reziduurilor fitosanitare din țările terțe

Utilizarea conceptului „toleranță la import” [adică nivelul maxim de reziduuri (NMR) pentru produsele importate] este impusă de normele comerțului internațional. UE are obligații internaționale care nu îi permit să blocheze importurile de produse tratate cu pesticide, cu excepția cazului în care există un motiv întemeiat, cum ar fi situația în care nivelul reziduurilor prezente în marfă este nesigur pentru consumatorii din UE. Această obligație există, indiferent dacă aceleași pesticide sunt folosite sau nu și în UE. Prin urmare, nu există niciun motiv pentru ca UE să refuze stabilirea unui nivel maxim de reziduuri pentru pesticidele folosite la produsele importate. Un astfel de NMR poate fi stabilit numai pe baza depunerii unui dosar cuprinzător, care este evaluat în funcție de criterii științifice solide. În cazul în care această evaluare are un rezultat pozitiv, UE decide ulterior un nivel la care utilizarea pesticidelor este sigură pentru consumatori. De asemenea, fiind în mod similar aplicat de partenerii comerciali ai UE, utilizarea conceptului permite exportul de produse agricole din UE către toate țările terțe, atât timp cât acest lucru este sigur pentru consumatorii din aceste țări. În plus, acesta permite importul de produse agricole din țările terțe în UE atât timp cât acest lucru este sigur pentru consumatorii din UE. În cazul în care un astfel de concept nu ar fi folosit de UE și de partenerii săi comerciali, producătorii spanioli de vin, de exemplu, nu ar mai fi autorizați să exporte vin în țări precum SUA și Japonia, unde nu sunt autorizate unele pesticide utilizate în mod legal în Spania.

Este adevărat că mai multe pesticide utilizate în țările terțe nu sunt autorizate în UE. În multe cazuri, acest lucru nu se întâmplă din motive de siguranță a consumatorilor. Există posibilitatea ca introducerea pe piață să nu fie profitabilă din punct de vedere economic, astfel încât producătorul nu este dispus să plătească prețul de înregistrare în UE. În alte cazuri, sunt necesare pesticide diferite pentru controlul molimelor care nu apar în UE sau la recoltele care nu sunt prezente în UE. În astfel de cazuri, este posibil să se importe în UE produse tratate atunci când se stabilește o toleranță la import. Toleranța la import este instituită numai atunci când se depune un dosar care este evaluat de Autoritatea europeană pentru siguranța alimentară (EFSA) și care arată că reziduurile nu prezintă un risc pentru consumatori. În cazul în care aceste reziduuri nu sunt sigure pentru niciunul dintre grupurile de consumatori din UE, nu se va acorda toleranța la import.

Concluzie

Eliminarea conceptului „toleranță la import” nici nu este în interesul agricultorilor din UE și nici nu pare fezabilă, din cauza obligațiilor noastre internaționale. Prin urmare, Comisia descurajează acțiunile care se abat de la conceptul „toleranță la import”.

4. Răspunsul Comisiei, primit la 28 august 2013

În lumina celor mai recente informații primite, Comisia poate pune la dispoziție o actualizare cu privire la a doua chestiune abordată de petiție (Creșterea controlului fitosanitar în Uniunea Europeană în cazul molimelor și bolilor din țările terțe).

Referitor la celelalte două elemente din petiție, și anume procesul de autorizare a substanțelor fitosanitare active (partea I) și reciprocitatea (partea III), răspunsul oferit în scris de Comisie la 18 iulie 2011 și în timpul întâlnirii Comisiei pentru petiții din 8 mai 2012 poate fi încă privit ca fiind complex și actualizat.

Ca urmare a evaluării (2009-2010) și a revizuirii (2010-2011) de către Comisie a regimului fitosanitar din UE, s-a lansat o propunere legislativă pentru un Regulament privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, care a fost adoptată la 6 mai 2013 (COM(2013) 267 final).

Regulamentul propus ar trebui să pună la dispoziție instrumente noi pentru o protecție sporită împotriva organismelor dăunătoare plantelor care ajung în Uniune din țările terțe odată cu plantele sau cu produsele din plante, în combinație cu măsuri noi în vederea asigurării detectării timpurii și a eradicării imediate a epidemiilor transmise de aceste organisme dăunătoare noi. În acest scop, statelor membre ar trebui să li se ceară efectuarea unor studii obligatorii pe teritoriile lor privind epidemiile transmise de organismele dăunătoare frecvente și stabilirea unor norme clare privind eradicarea acestora. Uniunea ar oferi sprijin financiar statelor membre pentru realizarea acestor studii și operatorilor în domeniu pentru pierderile în ceea ce privește produsele distruse în scopul eradicării epidemiilor.

Regimul ar fi modernizat și în ceea ce privește circulația plantelor și a produselor din plante în interiorul Uniunii, ceea ce ar duce la reducerea sarcinii administrative și a costurilor pentru operatori.

Petiționarii sunt invitați să consulte informații detaliate cu privire la propunerea legislativă și la evaluarea impactului care însoțește acest document pe site-ul Comisiei la adresa http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosafety/rules/index_en.htm.

5. Răspunsul Comisiei, primit la 28 februarie 2014

În plus la informațiile furnizate anterior privind prezenta petiție, se oferă informații actualizate privind aspectele legate de produsele fitosanitare care au fost aduse în discuție în reuniunea Comisiei pentru petiții din 5 decembrie 2013 care țin de Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și Regulamentul (CE) nr. 396/2005 privind conținuturile maxime aplicabile reziduurilor de pesticide.

Partea I: produse fitosanitare

Utilizări minore:

În conformitate cu articolul 51 alineatul (9) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009¹ privind produsele fitosanitare, Comisia trebuie să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport privind constituirea unui fond pentru utilizările minore.

Raportul trebuia prezentat până în decembrie 2011, dar, din cauza unor consultări îndelungate cu alte servicii ale Comisiei și a altor priorități recente mai importante, a fost în cele din urmă amânat. În prezent, Comisia preconizează să adopte raportul privind utilizările minore în februarie 2014.

Raportul privind utilizările minore prevede crearea unui mecanism de coordonare independent („Secretariatul tehnic”) privind utilizările minore care este cofinanțat de Comisie. Principalele obiective ale acestui mecanism de coordonare sunt schimbul de informații și coordonarea activităților legate de utilizările minore între statele membre și părțile interesate, precum și stimularea armonizării.

În plus față de mecanismul de coordonare propus privind utilizările minore, Comisia va sprijini ERANET pentru combaterea integrată a dăunătorilor cu referire specială la utilizările minore (IPM ERANET). ERANET-urile sunt instrumente de coordonare a activităților de cercetare prin care statele membre își pot coordona activitățile de cercetare la nivel național și, în cele din urmă, pot finanța proiecte comune. Unul dintre rezultatele relevante preconizate este inventarierea activităților de cercetare în curs de desfășurare, asigurarea coordonării și reducerea suprapunerii dintre finanțările naționale și cele acordate de UE.

Coordonarea dintre IPM ERANET și mecanismul de coordonare propus va fi obligatorie și, în cele din urmă, benefică pentru rezolvarea viitoarelor probleme legate de culturile cu utilizare minoră.

Disponibilitatea substanțelor active:

Ar trebui subliniat că, în prezent, există aproximativ 450 de substanțe active aprobate, iar de la data prezentării petiției, Comisia a soluționat întârzierea cererilor de aprobare și, în consecință, au fost aprobate numeroase substanțe active noi.

¹ JO L 309, 24.11.2009.

Pentru o mai bună coordonare și monitorizare a utilizării autorizațiilor de urgență, în conformitate cu articolul 53 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, Comisia a pregătit un document de lucru privind situațiile de urgență (SANCO/10087/2013). Acest document prevede procedura pe care statele membre trebuie să o urmeze atunci când acordă o astfel de autorizație în conformitate cu articolul 53 și introduce utilizarea unui formular de notificare care asigură transparența și clarificările necesare.

Introducerea acestui document de lucru a sporit armonizarea între statele membre în ceea ce privește acordarea de autorizații de urgență și, de asemenea, a dus la o mai bună raportare către Comisie. În mod regulat, Comisia pune la dispoziția publicului notificările privind autorizațiile de urgență primite de la statele membre.

Cu toate acestea, este important ca statele membre să sprijine integritatea sistemului de autorizații. În special, autorizațiile de urgență nu ar trebui acordate ca o alternativă obișnuită la prelungiri ale utilizării sau la alte forme de autorizație standard.

Astfel cum s-a precizat anterior, Comisia lucrează la soluții privind disponibilitatea substanțelor active, în special pentru utilizări minore. În această privință, Comisia este conștientă că lipsa soluțiilor fitosanitare poate genera eventuale efecte negative asupra sănătății umane și asupra mediului, din cauza eventualei utilizări ilegale de produse fitosanitare, și că agricultura UE ar trebui să rămână competitivă.

Partea a II-a: Sănătatea plantelor

Importul de produse pentru plante:

În ceea ce privește componenta petiției privind cerințele de import fitosanitare și implementarea unei limitări a accesului pe piață pentru produsele din țări terțe în mod similar celor impuse de țările terțe produselor din UE, *[Pare a fi o greșeală trimiterea la partea III și reciprocitate. În partea relevantă (partea II), petiția nu pare să solicite reciprocitate în raport cu țări terțe în ceea ce privește cerințele de import, ci doar aplicarea de norme similare celor din unele țări terțe în ceea ce privește numărul de puncte de intrare, inspecțiile și înregistrarea parcelelor etc.]*, trebuie să se indice că restricțiile fitosanitare la import pot avea la bază numai riscuri identificate, în conformitate cu acordul OMC-SPS. Comisia monitorizează evoluția interceptărilor importurilor și poate impune restricții la import, dacă sunt justificate. Acesta a fost cazul recent al importului de citrice din Africa de Sud: după numeroase interceptări, Decizia 2013/754/UE a Comisiei a introdus unele cerințe suplimentare.

Partea a III-a: Reziduuri de pesticide

Importul de produse pentru plante:

Referitor la componenta petiției privind reciprocitatea (partea III), răspunsul oferit în scris de Comisie la 18 iulie 2011 și în timpul reuniunii Comisiei pentru petiții din 8 mai 2012 poate fi încă privit ca fiind complet și actual.